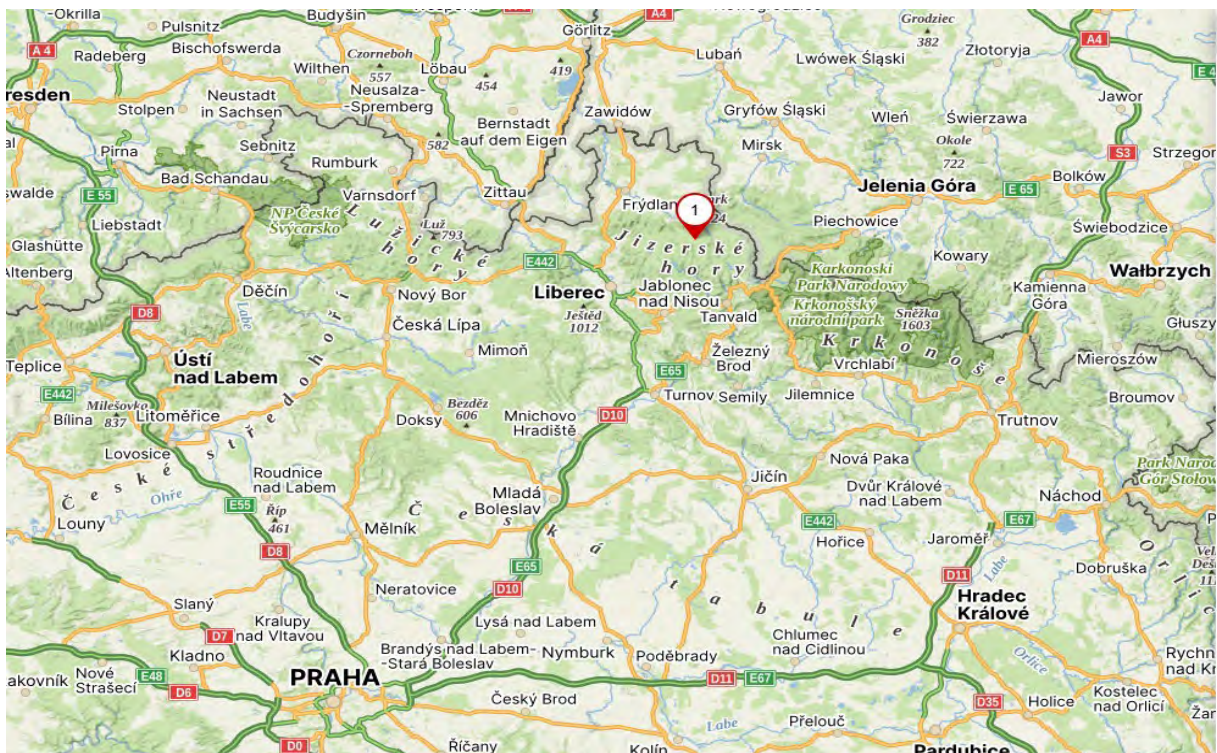

Karta péče ostrova přírody

Smědavská hora

GPS: 50.8366733N, 15.2294678E

Název: Smědavská hora

Výměra: 59,58 ha

Evidenční číslo: 050

Organizační jednotka LČR (OŘ, LS): OŘ východní Čechy, Lesní správa Frýdlant v Čechách

Rok zařazení mezi ostrovy obnovy přírody: 2025

Údaje o lokalizaci ostrova:

- LHC: 1506 Frýdlant v Čechách, JPRL 336 A, 326 G, 335 A
- GPS: 50.8366733N, 15.2294678E
- Katastrální území: Hejnice (638196), parcela č. 1247/1
- Lokalita se nachází na území III. zóny CHKO Jizerské hory, zároveň je součástí EVL Jizerské smrčiny a Ptačí oblasti Jizerské hory

Předmět péče: Tetřívka obecný (*Tetrao tetrix*) a jeho přirozená stanoviště výskytu

Popis předmětu péče:

Tetřívka obecný, jako zvláště chráněný druh ptáka, je zařazený mezi silně ohrožené druhy a zároveň je předmětem ochrany evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000. Jeho výskyt je vázán na specifické biotopy s mozaikovitou strukturou, které jsou v současnosti ohroženy sukcesí, fragmentací a rušivými vlivy. Tetřívka vyhledává prostředí s kombinací otevřených ploch a řídkých lesních porostů, které poskytují jak tokaniště, tak úkryt a potravu. Typickými stanovišti jsou horské a podhorské oblasti s výskytem vřesovišť, rašelinišť, pasek a okrajů lesů, řídké lesní porosty s rozvinutým bylinným a keřovým patrem (zejména borůvčí, brusinky, vřes) a otevřené plochy s nízkou vegetací vhodné pro tok. Ochrana a obnova těchto stanovišť je součástí předmětu péče o uvedený druh.

Popis současného stavu v souvislosti s předmětem péče:

Hlavním typem vegetace v lokalitě jsou podmáčené, rašelinné a třtinové smrčiny s pomístním zastoupením přechodových rašelinišť. Dále jsou zde zastoupeny nepřirodní biotopy X10 (lesní paseky a holiny) a v omezené míře biotopy X9a (lesní kultury s nepůvodními jehličnatými kulturami), zde může být výrazněji zastoupen smrk pichlavý. Ve dřevinné skladbě jinak výrazně dominuje smrk ztepilý, místy se vyskytuje borovice kleč. Z dalších dřevin je zastoupen buk lesní, jeřáb ptačí a bříza pýřitá. Věkově se jedná převážně o porosty 2 až 4 věkového stupně. V lokalitě existuje několik ploch uměle vytvořených bezlesí a k nim přiléhajících ploch rozvolněných okrajů navazujících na plně zapojené lesní porosty. Tyto plochy byly vytvořeny za účelem podpory místní populace tetřívka obecného v rámci projektu OPŽP „Tvorba a údržba sekundárních biotopů tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) v Jizerských horách“. V současnosti dochází k částečnému zarůstání ploch bezlesí zmlazujícím se smrkem ztepilým a také zapojování rozvolněných porostních okrajů. Části porostů, které jsou výrazněji ovlivněny vodou, mají rovněž rozvolněný zápoj a tvoří významný biotop pro tetřívka obecného. Obecně je lokalita méně turisticky exponovaná než některé okolní lokality, což je důležitý faktor pro přežívání populací tetřívka.

Historický vývoj ekosystému, který je předmět péče, nebo biotopu předmětu péče:

Zvýšení početnosti tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) v 80. a 90. letech 20. století bylo výsledkem radikální změny přírodního prostředí na náhorní plošině Jizerských hor, kdy po rozpadu lesních

ekosystémů došlo k masívnímu odlesnění. Na širokou nabídku sekundárních biotopů tetřívky reagoval velmi rychle. Výsledkem zarůstání pokalamitních ploch je od roku 1999 doložen trvalý pokles početnosti druhu. Původní primární biotopy (v současnosti intenzivně obhospodařované louky v podhůří a turisticky extrémně navštěvovaná rašeliniště na náhorní plošině) jsou pro tetřívka prakticky nevyužitelné). V předmětné lokalitě byl proto v letech 2014 – 2015 realizován projekt OPŽP Tvorba a údržba sekundárních biotopů tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) v Jizerských horách. Cílem projektu bylo udržet stávající a vytvořit mozaiku nových sekundárních biotopů nezbytných pro udržení životaschopné populace druhu. Jednalo se o jedno z 12 tetřívčích center, která byla součástí uvedeného projektu. V rámci ostrova obnovy přírody se nachází původní tetřívčí centrum názvem Pavlova cesta. Péče o ostrov obnovy přírody bude částečně navazovat na zmíněný projekt OPŽP.

Popis plánované péče:

Cílem projektu je zachování mozaiky vhodných sekundárních biotopů tetřívka obecného v oblastech současného výskytu, tj. v neklidovějších částech Jizerských hor. Uvedená mozaika ploch zvýší možnost přežití původního druhu v turisticky extrémně navštěvovaného pohoří. V rámci plánované péče budeme udržovat stávající stav přítomných ploch bezlesí. To bude v některých případech obnášet výřez smrku, který má tendenci se na uvedených plochách spontánně zmlazovat; na uvedených plochách mohou být ponechány jednotlivé solitérní stromy. Dalším managementovým zásahem bude udržování výrazně rozvolněných porostních okrajů u ploch bezlesí, rozvolněný charakter je žádoucí udržovat i u zbytku lesních porostů v rámci plánovaných výchovných zásahů. Dále budeme realizovat péči o stávající výsadby přítomných jedinců vhodných dřevin jako je jeřáb ptačí a bříza karpatská s ohledem na jejich zdárné odrůstání. Popřípadě mohou být realizovány další výsadby těchto dřevin pro zpestření druhové skladby a zlepšení potravní nabídky pro tetřívka. Veškeré činnosti budeme realizovat tak, aby byl minimalizován negativní vliv na předmět ochrany. Pokud bude pro konkrétní realizovanou činnost třeba rozhodnutí nebo souhlas příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny, budeme příslušnou činnost realizovat až po jeho udělení.

